

Naši prevoditelji trenutno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

Španjolski

Sljedeći jezici: es već su prevedeni.

Swipe to change

Mirenje u zemljama EU-a

Španjolska

Jedan od fenomena koji posljednjih godina utječu na pravosuđe u Španjolskoj povećanje je broja sporova, što utječe na neometano funkcioniranje pravosudnog sustava. Zbog toga se traže alternativni načini rješavanja sporova koji su učinkovitiji od onih koji se nude u okviru trenutnog modela. Mirenje, zajedno s arbitražom i nagodbom, jedan je od tih načina.

Komu se obratiti?

Vidi pregled informacija o tome kako pronaći izmiritelja u Španjolskoj.

U kojem je području primjena mirenja dopuštena ili najčešća?

Zakonom 5/2012 od 6. srpnja 2012. o mirenju u građanskim i trgovačkim stvarima u španjolsko je pravo prenesena Direktiva 2008/52/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. svibnja 2008. Tim se Zakonom uspostavlja minimalni okvir za praksu mirenja ne dovodeći u pitanje odredbe koje su donijele autonomne zajednice.

Mirenje u području radnog prava

Mirenje je vrlo često u radnim sporovima. Ponekad je obvezno pokušati mirenje prije obraćanja sudovima. Kolektivni sporovi često podliježu mirenju, a u nekim se autonomnim zajednicama mirenje primjenjuje na pojedinačne sporove.

Autonomne zajednice imaju tijela za mirenje u radnim sporovima koji su specijalizirani za takve predmete. Na nacionalnoj razini *Servicio Interconfederal de Mediación y Arbitraje*, SIMA, (Međusavezna služba za mirenje i arbitražu) nudi besplatnu uslugu mirenja za sporove koji nisu u nadležnosti tijela autonomnih zajednica.

Zakonom 36/2011 kojim se uređuju radni sudovi uvodi se prava novost uspostavom općeg pravila da se uz sve zahtjeve prilaže potvrda o tome da je prethodno pokušano mirenje ili poravnanje pred odgovarajućom administrativnom službom, Službom za mirenje, arbitražu i nagodbu (SMAC) ili pred tijelima koji obavljaju takve funkcije na temelju kolektivnog sporazuma, iako se u sljedećem članku navode postupci koji su izuzeti od tog zahtjeva.

Zakonom 36/2011 uvodi se izričito upućivanje na mirenje ne samo tijekom nagodbe u prethodnom postupku već i nakon što je sudski postupak pokrenut.

Mirenje u području građanskog i obiteljskog prava

Zakon 5/2012 o mirenju u građanskim i trgovačkim stvarima uključuje mogućnost da stranke na pripremnom ročištu budu obaviještene o mogućnosti primjene mirenja radi pokušaja rješavanja spora, a sud, uzimajući u obzir svrhu sudskog postupka, može pozvati stranke da pokušaju postići sporazum kojim bi se okončao postupak ili omogućilo strankama da zatraže zaustavljanje postupka kako bi mogle pokrenuti mirenje ili arbitražu.

Zakon 5/2012 uključuje veliku promjenu u tom području prava s obzirom na to da se njime u Zakon o parničnom postupku uvodi izričito upućivanje na mirenje kao jedan od izvansudskih načina okončanja postupka.

Što se španjolskog sustava tiče, postupak mirenja najviše je strukturiran i razvijen u području obiteljskog prava.

Na razini središnje vlasti, u Zakonu 15/2005 napravljen je znatan iskorak time što se mirenje smatra dobrovoljnim alternativnim sredstvom rješavanja obiteljskih sporova, a sloboda proglašava jednom od najviših vrijednosti španjolskog pravnog sustava. U njemu se propisuje da stranke u svakom trenutku mogu od suda zatražiti da zaustavi postupak kako bi mogle iskoristiti obiteljsko mirenje i pokušati postići dogovorno rješenje spornih pitanja.

Nadalje, Zakonom o parničnom postupku predviđa se mogućnost da stranke, uz uzajamnu suglasnost, mogu zatražiti zaustavljanje postupka kako bi mogle obaviti mirenje, ali njime se ne zahtijeva da sud obustavi postupak *ab initio* kako bi stranke uputio na informativni sastanak niti se takav korak uopće preporučuje.

Usluge koje se nude za obiteljsko mirenje znatno se razlikuju među različitim autonomnim zajednicama, a čak i unutar iste zajednice mogu se razlikovati od jednog do drugog grada. U nekim autonomnim zajednicama tu uslugu nudi sama zajednica (na primjer u Kataloniji), dok u drugima usluge obiteljskog mirenja nude lokalna tijela (*Ayuntamientos*).

Državno sudbeno vijeće (*Consejo General del Poder Judicial*) podupire i nadzire inicijative za mirenje na različitim sudovima u Španjolskoj, uz podršku autonomnih zajednica, sveučilišta, lokalnih tijela ili udruženja.

Mirenje u području kaznenog prava

Cilj je mirenja u području kaznenog prava, s jedne strane, reintegracija počinitelja kaznenog djela, a s druge strane žrtvama osigurati naknadu štete.

U sustavu maloljetničkog pravosuđa (osobe u dobi od 14 do 18 godina) mirenje je izričito propisano kao sredstvo preodgoja maloljetnika. U tom području mirenje provode timovi za potporu koji su dio tužiteljstva za maloljetnike (*Fiscalía de Menores*), iako mirenje mogu provoditi i organizacije autonomnih zajednica te druga tijela poput udruženja.

U sustavu pravosuđa za punoljetne osobe ne postoje odredbe o mirenju, iako se ono u praksi provodi u nekim provincijama na temelju kaznenih propisa i propisa o kaznenom postupku kojima se omogućuje nagodba s tužiteljstvom i smanjenje kazne uz naknadu štete te na temelju primjenjivih međunarodnih pravila.

Mirenje se obično provodi u vezi s lakšim kaznenim djelima, kao što su prekršaji, iako je mirenje, ovisno o okolnostima, isto tako moguće provesti u predmetima teških kaznenih djela.

Što se tiče nasilja u obitelji, Organskim zakonom 1/2004 o sveobuhvatnim zaštitnim mjerama protiv nasilja na temelju spola izričito se zabranjuje mirenje u predmetima koji uključuju nasilje na temelju spola. Međutim, sve je više zagovornika mirenja u toj grani pravnog sustava jer ima smisla ispitati pojedinačne predmete kako bi se procijenilo je li mirenje prikladno. U vezi s tim u Izvješću Državnog sudbenog vijeća iz 2001. o obiteljskom nasilju na temelju spola istaknuto je da bi prekršaje ili lakša kaznena djela u koja je uključeno nasilje u obitelji trebalo uputiti građanskim sudovima.

Državno sudbeno vijeće podupire i nadzire inicijative za mirenje koje se provode na lokalnim kaznenim sudovima (*Juzgados de Instrucción*), kaznenim sudovima (*Juzgados de lo Penal*) i provincijskim sudovima (*Audiencias Provinciales*). Dosad u tom području najviše iskustva imaju Katalonija i Baskija.

Mirenje u području upravnih sporova

U Zakonu o upravnim sporovima nije izričito predviđena mogućnost primjene alternativnih sredstava rješavanja sporova uz pomoć treće strane, iako se takva sredstva ni ne zabranjuju.

Tim je Zakonom isto tako predviđena mogućnost da se zakonitost upravnih aktivnosti može preispitati drugim sredstvima koja su komplementarna pravosudnim sredstvima kako bi se spriječilo povećanje broja nepotrebnih sudskih tužbi i osigurali jeftini i brzi načini rješavanja brojnih sporova.

Portal pravosuđa sadržava informacije o pravosudnim tijelima u sustavima građanskog, trgovačkog, kaznenog, obiteljskog i radnog prava koja pružaju usluge sudskog mirenja te o raznim uslugama izvansudskog mirenja koje nude različita strukovna udruženja.

Postoje li posebna pravila koja treba slijediti?

Mirenje općenito obavlja nepristrana treća osoba koja se obvezala na čuvanje povjerljivosti.

Stranke se uz pomoć svojih odvjetnika mogu odlučiti na pokušaj mirenja i o tome obavijestiti sud ili sud može kontaktirati njih kada se smatra da predmet nije prikladan za mirenje.

U području kaznenog prava uobičajeno je da se prvo kontaktira počinitelja kaznenog djela, a tek nakon njegove suglasnosti uspostavlja se kontakt sa žrtvom kako bi se pokušalo mirenje.

Informacije i osposobljavanje

Zakonom 5/2012 o mirenju u građanskim i trgovačkim stvarima propisuje se da miritelj mora posjedovati službenu sveučilišnu diplomu ili završeno napredno stručno osposobljavanje te posebno osposobljavanje za obavljanje mirenja stečeno pohađanjem jednog ili više posebnih tečajeva koje izvode odgovarajuće akreditirane institucije, a koje vrijedi za obavljanje djelatnosti mirenja bilo gdje u zemlji.

Samo se u određenim zakonima i propisima u nekim autonomnim zajednicama upućuje na osposobljavanje nužno za obavljanje obiteljskog mirenja.

Općenito miritelj mora imati sveučilišno obrazovanje najmanje višeg stupnja uz 100 do 300 sati uglavnom praktičnih tečajeva koji su posvećeni mirenju.

Posebno osposobljavanje za mirenje obično nude sveučilišta i strukovna udruženja, poput udruženja psihologa ili odvjetnika.

Koliki je trošak mirenja?

Mirenje koje predloži sud općenito je besplatno.

U području radnih sporova usluge autonomnih zajednica i SIMA-e besplatne su.

U području obiteljskih sporova usluge koje nude tijela koja surađuju sa sudovima uglavnom su besplatne. U Kataloniji su troškovi postupka mirenja zakonski uređeni za osobe koje ne primaju pravnu pomoć.

U području kaznenog prava mirenje koje nude javna tijela besplatno je.

Izvan mirenja koje predlaže sud stranke mogu slobodno angažirati miritelja i platiti troškove koje dogovore. U vezi s troškovima mirenja, Zakonom 5/2012 izričito se propisuje da će, neovisno o tome je li mirenjem postignut sporazum, troškovi biti jednako podijeljeni među strankama, osim ako se one ne dogovore drukčije.

U cilju poticanja izvansudskog rješavanja sporova Zakonom 10/2012 o određenim naknadama u području pravosuđa i Nacionalnog instituta za toksikologiju i forenziku predviđa se povrat naknade ako se izvansudskom nagodbom uštede neki troškovi pruženih usluga.

Je li moguće izvršiti sporazum postignut kao rezultat mirenja?

Zakonom 5/2012 predviđa se da stranke mogu službeno registrirati sporazum koji postignu u okviru postupka mirenja.

Ako će se sporazum o mirenju primjenjivati u nekoj drugoj državi, uz formalnu registraciju bit će potrebno ispuniti zahtjeve, ako postoje, iz međunarodnih konvencija kojih je Španjolska ugovorna stranka te propisa Europske unije.

Ako je sporazum postignut u okviru mirenja koje se odvijalo nakon početka sudskog postupka, stranke moraju zamoliti sud da odobri taj sporazum na temelju odredbi Zakona o parničnom postupku.

Mogućnost izvršenja sporazuma o mirenju ovisi o slobodi djelovanja stranaka u vezi s predmetom tog sporazuma.

Srodne poveznice

MEĐUSAVEZNA SLUŽBA ŠPANJOLSKE ZA MIRENJE I ARBITRAŽU

Posljednji put ažurirano: 17/01/2024

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.